

Folklorot i etnologijata na Bitola i Bitolsko. Materijali od naučniot sobir održan vo Bitola 30, 31 maj 1980 godina, Redakciskij odbor: Mihailo Apostoloski i dr., Makedonska akademija na naukite i umetnostite, Društvo za nauka i umetnost — Bitola, UNK »Ilindenski denovi« — Bitola, Bitola 1981, 712 str.

U Bitoli se, već 12 godina, s velikim uspjehom održava folklorna manifestacija »Ilindenski denovi«. Glavni dio te manifestacije su plesovi koji prezentiraju folklorno bogatstvo Makedonije. Osim toga, u toku manifestacije, redovito se održavaju savjetovanja i predavanja o folkloru i etnomuzikologiji Makedonije. Desetogodišnjica ove manifestacije (svibanj 1980) obilježena je znanstvenim skupom čija je tema bila »Folklor i etnologija Bitole i bitolske okolice«. Skup, kao i izdanje ove knjige, realizirali su Makedonska akademija znanosti i umjetnosti, Društvo za znanost i umjetnost — Bitola i Ustanova za narodnu kulturu (UNK) »Ilindenski denovi« — Bitola. Knjiga sadržava radove iznesene na ovom skupu a autori su znanstveni radnici iz Makedonije i drugih republika SFRJ i iz inozemstva. Radovi se temelje na folklorističkim, etnološko-muzikološkim, povijesnim i povijesno-kulturnim istraživanjima folklorno bogate Bitolske regije.

Razradene teme su vrlo raznovrsne. Dvama uvodnim referatima dana su osnovna geografska obilježja i kretanja stanovništva bitolskog kraja i historijski pregled Bitole. Najbrojniji su naslovi iz folkloristike i etnologije. Tu su prikazani motivi epskih partizanskih, ilindenskih i revolucionarnih narodnih pjesama u kojima su glavne ličnosti narodni junaci bitolskog kraja kao Đorđi Ralo, Dimko Mogilčeto, Jordan Piperkata, Blaže Krstev-Birinčeto i dr., zatim, problem izdaje u narodnoj pjesmi, anegdota kao dominantni prozni oblik partizanske narodne književnosti; narodne pitalice, brojalice, svakidašnji život Bitole u narodnoj pjesmi itd. Među

zanimljivijim tekstovima su: »Fautov motiv i jedna bitolska priča« — Vere Stojčevske-Antić; »Tematika života i smrti u narodnim poslovicama Bitole i okolice« — Dragoljuba Veličkovića-Rode; »Makedonsko-aromanski folklorni paralelizmi« — Božidara Nasteva; »O narodnim pjesmama Bitole i okolice koje žive odnosno pjevaju se u Turskoj« — Camila Tojgara (Turska); i »Motivacijska ovisnost nekih Cepenkovljevih narodnih priča u knjizi o Sintipu Filozofu« — Vanča Tuševskog.

Tekstovi iz oblasti etnologije uglavnom govore o svadbenim običajima. İrfan Unver-Nasretinoglu (Turska) navodi sličnosti između svadbenih običaja Turaka iz Bitole i onih iz Anadolije. Slijede referati o izgledu i uređenju bitolske kuće, o narodnim vezovima i o narodnim vjerovanjima.

Etnomuzikološke teme iznose karakteristike narodnih kola bitolskog kraja, metro-ritmičke osobine brojalica i osvrt na meloritmiku pjesama u kojima je opjevana ili spomenuta Bitola.

Većina historijskih tekstova govori o građanskom životu i strukturi stanovništva u bitolskom kraju krajem XIX i početkom XX stoljeća.

Dijana Mihajlova

Mirjana Bogavac, Bibliografija radova o narodnoj književnosti (IV), Urednik Mihat Samić, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Posebna izdanja, knjiga LVI, Odjeljenje za književnost i umjetnost, knjiga 7, Sarajevo 1981, 369 str.

Nastavljajući projekt na objavljivanju bibliografija i kratkih sadržaja radova o narodnoj književnosti u periodici Jugoslavije autori i uredništvo objavili su već šestu knjigu. U godišnjaku »Narodna umjetnost« prikazana je cijela serija (prikaz M. Bošković-Stulli u NU br. 10, str. 434—437, V. Turčin u NU br. 14, str. 184—185, Lj. Marks u NU br. 18,